

TRÜ ETTEVALMISTUSOSAKONNA JA KIRJANDUSKURSUSE
SPETSIIFIKAST

R. V ä ä r i

Uued arengutendentsid NSV Liidu kõrgkoolidesse vastuvõtul tõstatasid vajaduse suunata kõrghariduse omandamisele endisest rohkem töölisnoori. Üks selle ülesande lahendamise teid oli kõrgkoolide juurde ettevalmistusosakondade loomine. Ettevalmistusosakonnad (nullkursused) loodigi 1969. a. sügisel. TRÜ-s avati osakond 1. augustil 1970. Nii on TRÜ ettevalmistusosakonnal möödunud esimene juubel, seljataga on 10 tööaastat.

Ettevalmistusosakonna esimeseks juhatajaks-dekaaniks määrati dots. Anatoli Mitt, kes töötas nimetatud kohal 3. aprillini 1974, mil lahkus töölt tervislikel põhjustel. 1974. aasta aprillist käesoleva ajani töötab ettevalmistusosakonna juhatajana dots. Kalle Velsker. Esimesel tööaastal oli osakonnal vanemlaborandi ja laborandi koht, mis hiljem asendati ühe kohaga. Alates 1970. aastast töötab sellel kohal Eva Hindaala (1). Õppetööd viivad läbi kateedrite õppejõud. Esimesel, 1970/71. õppeaastal luges eesti keele ja kirjanduse kursust Valve Kingisepp, kes määrati eesti keele kateedri õppejõuks 20. okt. 1970. Teisest (1971/72) õppeaastast eraldati kirjanduskursus eri distsipliiniks ning õpetajaks (tunnitasu alusel) määrati Endla Kõst. 16. okt. 1972 kinnitati eesti kirjanduse ja rahvaluule kateedri õpetajaks Reet Väeri (1973. aastast vanemõpetaja), kes loeb ettevalmistusosakonna kirjanduskursust käesoleva ajani.

Riikliku plaani kohaselt tuleb TRÜ ettevalmistusosakonda igal aastal vastu võtta 150 kuulajat. Seni on plaan alati täidetud (v. a. 1971. a., mil õppima asus 110 kuulajat, põhjuseks vastuvõttueeskirjade täpsustamine aastase pideva tööstaazi osas). Plaanilised 150 kohta on jaotunud eri aastatel erinevalt: 1970/71. õ.-a. 75 päevases, 50 kaugõppes, 25 õhtuses; 1971/72 kuni 1975/76 125 päevases ja 25 kaugõppes ning alates 1976/77. õppeaastast kõik 150 kohta päevases osakonnas. Kaugõpperühmad moodustati uuesti alates 1. okt. 1981. a.

Ettevalmistusosakonda vastuvõtu maksimaalmäär on 20-30 % I kursusele vastuvõetavate arvust. Sobivate kandidaatide väljavalik ettevalmistusosakonda toimub vestluses ilma eksamiteta. Vastuvõtukomisjoni kuuluvad eriaine õppejõud ja teaduskondade esindajad, kes hindavad teadmisi fikseeritud eksamiainetes ja sobivust valitud erialale.

Ettevalmistusosakonda kuulajateks võivad suunata viimasel töökohal vähemalt aastase pideva tööstaažiga töölisi, kolhoosiliikmeid ja armeeteenistusest vabanenuid vastavalt tööstusettevõtte, side-, transpordi-, ehitus- ja geoloogilise luure organisatsioonid, pimedate ühingu õppe- ja tootmiskombinaadid, sovhoosid, kolhoosid, majanditevahelised põllumajandusettevõtte ja tootmiskoondised, Nõukogude armees väeosad (suunamiskiri kehtib 1 aasta). Vähemalt kaheaastase tööstaažiga müüjaid, kontrolör-kassapidajaid, kokki ja kondiitreid võivad suunata kaubandusorganisatsioonid ja toitlustusettevõtte (2). Õppetöö ettevalmistusosakonnas algab 1. detsembril ja kestab 8 kuud, kuulajad saavad stipendiumi ja kindlustatakse ühiselamukohaga. Ettevalmistusosakonna lõpueksamite sooritamise järel võetakse üliõpilaskandidaadid vastu I kursuse üliõpilasteks.

Kümne aasta jooksul on ettevalmistusosakonda astumiseks esitatud 2312 avaldust, vastu on võetud 1468 kuulajat, neist on 66,4 % töölisi, 24,2 % demobiliseeritud noormehi ning 9,4 % maanoori sovhoosidest ja kolhoosidest. Filoloogiateaduskonna 0-kursusele on esitatud kümne aasta jooksul 306 avaldust, vastu on võetud ettevalmistusosakonda 229 kuulajat, osakonna lõpetas ja sai üliõpilaseks 151 noort. Ettevalmistusosakonna lõpetanute üldarv on 972, s. o. 66,2 % vastuvõetuist (3). Osakonnast väljalangevuse põhjusi on mitmeid, neist olulisemad on nõrk üldhariduslik tase, sobimatus kõrgekooliõpinguteks, distsiplineerimatus jt. Ettevalmistusosakonna üks funktsioone ongi sobivate üliõpilaskandidaatide väljaselgitamine ja nende igakülgne ettevalmistamine ülikooliõpinguteks. Seega on väljalangevus 0-kursuselt põhjendatav, sest 8-kuune süstemaatiline põhjalik õppetöö kuulajatega selekteerib välja tõsiste huvide ja töökusega ülikoolivõimelised noored ning väldib nende hilisemat kõrgkoolist väljalangevust. Ettevalmistusosakonda vastuvõetutel on keskkooli lõputunnistuse hinnete keskmine 4,0. Mõningaid kõikumisi esineb teaduskonniti. Kõrgeim lõputunnistuse hinnete keskmine (4,2) on pidevalt olnud bioloogia-geograafia-

teaduskonda astujatel, kõige kõikumam aga (3,4-st 4,5-ni) kehakultuuriteaduskonda soovijail. Ettevalmistusosakonna lõpetanute edasijõudmise dünaamika ja akadeemiline edukus TRÜ-s õppides on olnud aastate lõikes erinev. Õppeedukus on viimastel aastatel pidevalt kasvanud ning ettevalmistusosakonnast tulnute eksmatrikuleerimine vähenenud. Kui näiteks 1972. a. lõpetas I kursuse 81 % ettevalmistusosakonnast tulnuid, siis alates 1974. aastast on see protsent üldiselt ületanud 90. Õppeedukus on erialati ja teaduskonniti erinev, ulatudes ajaloo- ja eesti filoloogia osakonnas ning bioloogia-geograafia- ja õigusteaduskonnas 100 %-ni. See, et edasijõudmatuse tõttu eksmatrikuleeritakse ettevalmistusosakonnast tulnuid suhteliselt vähe, on tingitud O-kursuse positiivsest osast teadmiste värskendamisel ja igakülgsest süstemaatilisest ettevalmistusest (4).

Ettevalmistusosakonna spetsiifikat arvestades toimub õppetöö eksamiainetes. Eesti keele ja kirjanduse ühendkursus on ette nähtud arstiteaduskonda, matemaatika, majandus-, bioloogia-geograafia, füüsika-keemia, kehakultuuriteaduskonda ja psühholoogia osakonda astujaile. Neil on ettevalmistusosakonna lõpueksamina (ühtlasi ülikooli sisseastumiseksamina) kirjand. Humanitaaraladele (filoloogia- ja õigusteaduskonda ning ajaloo- ja defektoloogiaosakonda) astujajale aga eraldi kirjanduse ja eesti keele kursus, sest lõpueksamina on fikseeritud nii kirjand kui ka eesti keele ja kirjanduse suuline eksam. Kirjanduse üldkursus humanitaarteaduskondadesse astujaile on üleminekuastmeks keskkooli ja ülikooli kirjanduskursuse vahel. See hõlmab kirjanduse olulisemate etappide, erinevate ajajärkude kirjandusprotsesside ning arengusuundade, samuti üksikautorite käsitlust. Sellest tulenevalt on loengute ja seminaride temaatika mitmekülgne ja liigendatud, vastavalt eesti kirjandus, vene kirjandus, väliskirjandus, kirjandusteooria põhimõisted, kirjandiõpetus, referaadid ja kursusetööd. Nädalas on igal rühmal 3 tundi loenguid ja 4 tundi seminare, I semestri lõpul on arvestus, II semestri lõpul lõpueksamid.

Eesti kirjanduse käsitus hõlmab mitmeid ajajärke: rahvaluule ja rahvusliku kirjanduse algus, eesti kirjandus aastail 1855 - 1885, kriitiline realism aastail 1885 - 1917, eesti kirjandus kodanlikul perioodil 1918 - 1940, eesti nõukogude kirjandus. Kirjanduskursus algab eesti rahvaluule

osaga, millele järgneb rahvusliku kirjanduse algus Kr. J. Petersoni ja Fr. R. Faehlmanni loominguga, seejärel XIX saj. 60. - 80-ndate aastate rahvuslik liikumine, selle suunad, üritused, rahvusromantismi tähtsamad esindajad (põhjalikumalt Fr. R. Kreutzwaldi ja L. Koidula elu ning looming). Üleminekut realistlikule kirjandusele ja kriitilise realismi kujunemist käsitletakse J. Liivi, E. Vilde, A. Kitzbergi jt. loomingu põhjal. XX saj. alguse eri suundi kajastab A. H. Tammsaare, Fr. Tuglase, G. Suitsu, proletaarsete kirjanike ja "Noor-Besti" looming. Eesti kirjandusest kodanlikul perioodil esitatakse tähtsamaid kirjandussündmusi, arengutendentse, tuntumaid proosa- ja draamakirjanikke ning luuletajaid (A. H. Tammsaare, O. Luts, A. Jakobson, M. Metsanurk, A. Mälk, Fr. Tuglas, J. Kärner, J. Sütiste, M. Under, J. Barbarus, A. Alle, J. Semper, H. Raudsepp). Eesti nõukogude kirjanduse teket ja arengut käsitletakse J. Sütiste, A. Jakobsoni, A. Hindi, J. Smuuli, D. Vaarandi, R. Sirge ja P. Kuusbergi loomingle toetudes.

Vene kirjanduse põhjalikum käsitus algab A. Puškini ehk ja loomingu esitamisega, millele järgneb teiste romantilise ja realistliku kirjanduse autorite M. Lermontovi, N. Gogoli, I. Turgenevi looming. Realismi süvenemist ja kriitilise mõtte esiletõusu käsitletakse A. Tšehhovi ja L. Tolstoi elu ja loomingu kaudu. Vene nõukogude kirjandust alustatakse M. Gorki elulooliste andmete ja loominguga XX saj. algul. Seejärel esitatakse V. Majakovski, S. Jessenini ja M. Šolohovi loomingu ülevaade ning üksikteoste analüüs ("Vladimir Iljitš Lenin", "Ülesküntud uudismaa", "Inimese saatus"). Kaasaegsest eesti ja vene nõukogude kirjandusest soovitatakse kuulajail vabalt valida 2 - 3 teost ning nende analüüs iseseisvalt eksamikaks ette valmistada.

Väliskirjanduse tähtteostest on programmis antiikkirjandusest Sophoklese "Kuningas Oidipus", renessansist W. Shakespeare'i "Hamlet", valgustuskirjandusest J. W. Goethe "Fausti" I osa ja II osa lõpp, romantismist V. Hugo "Jumalaema kirik Pariisis", realismist H. de Balzaci "Isa Goriot" ning A. Kivi "Seitse venda". Eri maade ja ajastute kirjanduslikud suunad ja voolud on seostatud üksikautorite elulooliste andmete ja loominguga.

Kirjanduse üldkursus ettevalmistusosakonna kuulajatele annab süstemaatilise ja ülevaatliku pildi ilukirjanduse arengust suulisest rahvaluulest tänapäeva kirjanduseni välja,

selgitab Lääne-Euroopa klassikalise kirjanduse tähtteoseid ja arengusuundi, esitab ilukirjanduse põhižanrid eepika, lüürika ja dramaatika ning nende alaliigid. Õppetöö käigus tuletatakse meelde üldised kirjanduslikud lähtekohad. Kuulaja peab oskama avada teoste ideelist sisu, analüüsima karaktereid ja kunstilisi iseärasusi, mõistma teoste kunstilist, ajaloolist ja ühiskondlikku tähtsust. Loengutel ja seminarides rõhutatakse klassikalise kirjanduse väärtust, ideesügavust ja tähtsust, avatakse uuema kirjanduse sõlmküsimusi.

Kirjandusteooriast esitatakse teema, süžee, idee, probleemi ja kompositsiooni mõisted, seostatakse näidetega A. Kitzbergi, E. Vilde, A. H. Tammsaare, Fr. Tuglase, A. Hinde, J. Smuuli, M. Gorki, M. Šolohovi, A. Kivi jt. loomingu. Epiteeti, metafoori, metonüümiat ja võrdlust käsitletakse põhiliselt eesti rahvaluulega seostatult, ühtlasi tuuakse näiteid ka J. Liivi, G. Suitsu, M. Underi, J. Sütiste, J. Smuuli, S. Jessenini, J. W. Goethe luulest. Värsiõpetuse põhimõisteid (rütm, riim, värss, stroof) analüüsitakse samuti konkreetsete autorite loomingule toetudes (näiteid V. Majakovski, J. Sütiste, J. Liivi, M. Underi, W. Shakespeare'i luulest).

Et ülikooli õppeprotsessi oluliseks osaks on üliõpilaste teaduslik töö, siis tuleb ettevalmistusosakonna kuulajatel stuudiumi jooksul kirjutada referaate, kirjandeid ja kursusetöid. Kõigi nende tööde ülesandeks on anda oskusi ja teadmisi järgneva iseseisvaks teaduslikuks uurimistööks. Kirjaliku eneseväljenduse üheks vormiks on kirjand. Kirjanduskursuse käsitlemisel ongi tähtis koht kirjandiõpetusel. Põhirõhk on asetatud arutlevale kirjandile kui mõttekirjandi olulisemale liigile (põgusalt märgitakse elamus- ja informatiivkirjandit). Kirjandiõpetuses tuuakse välja arutleva kirjandi peaülesanne - arendada kirjutaja loogilist mõtlemist ning oskust arutlusprotsessi ja selle tulemusi kirjalikult fikseerida. Arutlev mõte liigub kas teesilt tõesusele ehk argumentatsioonile (selleks võivad olla arutlus, näited, võrdlused, tsitaadid jne.), või vastupidi: analüüsitava materjali süstematiseerimiselt ja uurimiselt järeldustele. Siin on vaja näidata põhjusi ja tagajärgi, kaaluda erinevaid seisukohti, esitada hüpoteese ja probleeme, ühtlustada seisukohti ning jõuda lõpphinnanguteni. Seega on

arutlusvõime eeskätt teadusliku töö eeldus, mida ettevalmistusosakonna üliõpilaskandidaatides püütakse arendada. Loengutel ja seminarides fikseeritakse arutleva kirjandi tunnused sisu, kompositsiooni, stiili, õigekirja ja interpunktsiooni kohta. Selgitatakse sisule esitatavaid olulisemaid nõudeid, nagu vastavust teemale ja mõttekäigu iseseisvust, täpsete faktide esitamist ning teema ammendatud käsitlust. Kompositsiooninõuetest rõhutatakse kirjandi arutlevat laadi, kusjuures arutlus peab sisaldama põhiteesi, seda üksikasjalisemalt liigendavad allteesid ning neid tõestavad argumendid. Kirjandi põhiosad (sissejuhatus, teema arendus, kokkuvõte) ja nende üksikosad peavaa olema õigetes proportsioonides ning üksteisest loogiliselt tulenema. Kirjandiõpetuses pööratakse tähelepanu ka stiilile. Selgitatakse stiilinõudeid, nagu selged ja täpsed laused, väljenduste ilmekus ja isikupärasus; rikas, sünonüümideküllane sõnavara ning sõnade ja fraaside sobivus konteksti. Viidatakse ka teistele kirjandi olulistele nõuetele laimatu õigekirjaoskuse ja interpunktsiooni ning korrektse välimuse osas (5). Kontrolltööde ja testide kõrval on kirjand samuti teadmiste kontrolli vormiks.

Referaatide ja kursusetööde kirjutamine kuulub olulise osana ettevalmistusosakonna kirjanduskursusesse. Kirjutaja õpib tundma viitamistehnikat, hakkab orienteeruma bibliograafias, kirjanduslikes allikates, omandab uusi teoreetilisi teadmisi ja kriitilise hindamise oskusi. Enesestmõistetavalt eeldab igasuguse kirjandusliku probleemi lahendamine uurijalt kirjandusteoste head tundmist. See nõuab üliõpilaskandidaatidelt ka teoreetilisse kirjandusse süvenemist. Referaatide ja kursusetööde koostamine annab ettevalmistusosakonna kuulajatele oskusi õigesti materjali hinnata, tüpiseerida ja piirata, lisab süsteemikindlust. Kirjanduslikku uurimust kirjutades puutub üliõpilaskandidaat kokku kompositsiooni põhinõuetega, analüüsi ja sünteesi vahekorraga. Heaks abivahendiks on eesti kirjanduse ja rahvaluule kateedri koostatud "Juhend kirjandusalaste üliõpilastööde koostamiseks" (Tartu, 1981). Olulisematest teetmetestest soovitatakse kasutada järgmisi:

- Eesti raamatute üldnimestik 1918 - 1939. Tartu 1930-1941.
- R. Antik, Eesti ajakirjandus 1766 - 1930. Tartu 1932.
- Eesti biograafiline leksikon. Tartu 1926 - 1929.
- Eesti biograafilise leksikoni täienduskõide. Tartu 1940.
- Eesti avalikud tegelased. Tartu 1932.

Eesti kirjanduse biograafiline leksikon. Tallinn 1975.
 Nõukogude Eesti raamat 1940 - 1954. Tallinn 1956.
 Raamatukroonika. Tallinn 1944 -.
 Artiklite ja retsensioonide kroonika. Tallinn 1952 -.
 Eesti NSV teatribibliograafia. Tallinn 1961 -.
 "Keele ja Kirjanduse" koondregistrid 1958 - 1967. Tallinn 1968.
 Eesti kirjandus, kirjandusteadus ja kriitika 1954 - 1958. Tallinn 1958.
 Sama 1959 - 1962. Tallinn 1963.
 Sama 1963 - 1966. Tallinn 1968.

Vajalikku andmestikku lisavad mitmesugused kirjanduslood, samuti ajakirjad "Looming", "Eesti Kirjandus", "Keel ja Kirjandus"; eriti väärtuslik on Eesti NSV TA Keele ja Kirjanduse Instituudi väljaandel ilmunud "Eesti kirjanduse ajalugu" (I - IV/1, ilmunud 1965 - 1981) (6). Allikate läbitöötamine eeldab, et kirjutajal on juba olemas ettekujutus oma töö ülesannetest ja probleemistikust. Siis osutub võimalikuks valida, mis on oluline ja väärib väljamärkimist, mis mitte. Ka märkmete iseloom (pikem või lühem tsitaat mõnest teosest, refereering või tähelepanek) sõltub uurija ettevalmistusest.

Ettevalmistusosakonna kirjanduskursus võimaldab rakendada rohkesti meetodilisi võtteid, et värskendada üliõpilaskandidaatide teadmisi ja arendada nende loogilist mõtlemist ning kirjalikku ja suulist väljendusoskust. Ettevalmistusosakonna kuulajad moodustavad ühe osa kõrgemas koolis õppijatest. Seetõttu laieneb neile ka õppetöväline kasvatustöö, mille eesmärgid alluvad peaaegu ülesandele: eelduste loomine igakülgeks arenguks ja edukateks õpinguteks ülikoolis. Selleks on vaja läbi viia kuulajate kiire adapteerumine ülikooli nõuetele ja elutingimustele. Õppeaja jooksul rakendatakse kuulajate omaalgatuslikku tegevust ja aktiivsust. Võimalikult kiiresti suunatakse tulevased üliõpilased erialade kaupa vastavate teaduskondade üliõpilaskollektiividesse ja soodustatakse omavaheliste erialarühmade moodustamist. Ühtlasi toimub valitud erialade põhjalikum tundmaõppimine, milleks pakuvad võimalusi mitmesugused teaduskondlikud üritused, ÜTÜ ringide töö ja teaduskondade ning ülikooli allüksustega tutvumine. Ettevalmistusosakonna kuulajad võtavad osa üleülikoolilistest aktustest ja üritustest, komsomolija sporditööst, teaduskondade lahtiste uste päevadest ja

kuuluvad ühiskondlikesse organisatsioonidesse ning taidluskollektiividesse. Lisaks ülikoolisisesele tegevusele toimuvad veel teatrietenduste ja kontsertide ühiskülalastused, samuti õppekäigud muuseumidesse, näitustele ja raamatukogudesse.

Ettevalmistusosakond on huvitav ja vajalik õppevorm. See annab mitmekülgse ettevalmistuse paljudele töökatele töölis- ja maanoortele ning armeeteenistusest naasnutele. Kirjanduskursuse ülesanneteks on eesti, vene ja väliskirjanduse silmapaistvate autorite elu ja loomingu käsitlemine, kirjanduslike suundade ja protsesside selgitus, üksikteoste analüüs, kirjandusteoreetiliste mõistete käsitlemine. Kirjanduskursuse raames toimub ka kirjandite, kontrolltööde, referaatide ja kursusetööde koostamine, samuti suulise väljendusoskuse arendamine seminarides. Ettevalmistusosakonna lõpuksamid on ühtlasi ülikooli sisseastumiseksamiteks. Ettevalmistusosakond arendab kuulajates kõrgkooliõpinguiks vajalikke eeldusi, aitab süstematiseerida ja uuendada teadmisi.

K i r j a n d u s

1. V e l s k e r , K. 10 aastat ettevalmistusosakonda. - Tartu Riiklik Ülikool, 1981, 16. I, nr. 1, lk. 3.
2. Tartu Riikliku Ülikooli ettevalmistusosakond. - Noorte HÄäl, 1981, 28. VIII, nr. 200, lk. 4.
3. V e l s k e r , K. 10 aastat ettevalmistusosakonda. - Tartu Riiklik Ülikool, 1981, 30. I, nr. 2, lk. 2.
4. S e a l s a m a s , 1981, 13. III, nr. 7, lk. 2.
5. M u r u , K. Loenguid kirjanduse õpetamise metodikast I. Trt.: TRÜ, 1976, lk. 26.
6. Juhend kirjandusalaste üliõpilastööde koostamiseks. 2. trükk. Trt.: TRÜ, 1981, lk. 5 - 7.

SPECIFIC FEATURES OF THE PREPARATORY DEPARTMENT OF
TARTU STATE UNIVERSITY AND ITS LITERATURE COURSE

R. Vääri

S u m m a r y

The Preparatory Department of Tartu State University was established on August 1, 1970. Asst. Prof. Anatoli Mitt was appointed its first head and he worked in this capacity until 1974, when the present head Asst. Prof. Kalle Velsker took over. The course of literature is conducted by Senior Instructor Reet Vääri of the Department of Estonian Literature and Folklore. Studies at the Preparatory Department begin on December 1 and end with an examination session lasting from July 5 - 25. The final examinations of the Preparatory Department are simultaneously entrance examinations to the University and those who pass them are admitted as first-year students. The literature course of the Preparatory Department comprises the separate stages of the development of Estonian, Russian and foreign literature together with a treatment of the works of the more important authors. The part devoted to Estonian literature starts with folklore and comes up to the authors of the present time. Of Russian literature the works of the more important writers of the 19th - 20th centuries are dealt with. The treatment of foreign literature begins with antiquity, includes a survey of the different periods of the literary process, and comprises an analysis of the most important works. The literature course of the Preparatory Department presents the fundamental facts of literary history, it helps to develop the ability the ability to think and analyse, and provides some knowledge and skill necessary for later research work.

О СПЕЦИФИКЕ КУРСА ЛИТЕРАТУРЫ ПОДГОТОВИТЕЛЬНОГО
ОТДЕЛЕНИЯ ТАРТУСКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА
/1970-1980/

Р. Вяэри

Р е з ю м е

Подготовительное отделение ТГУ было создано 1 августа 1970 г. Первым заведующим был назначен доцент Анатолий Митт, занимавший эту должность до 1974, затем доцент Калле Вельскер до настоящего времени. Курс литературы ведет старший преподаватель кафедры эстонской литературы и фольклора Рест Вяэри. Учебная работа подготовительного отделения начинается 1-го декабря и заканчивается экзаменационной сессией, которая проходит с 5 по 25 июля. Выпускные экзамены подготовительного отделения являются одновременно вступительными экзаменами в университет. Курс литературы включает эстонскую и русскую литературу, а также отдельные этапы творчества наиболее важных зарубежных писателей. Эстонская литература начинается фольклором и заканчивается творчеством современных авторов. Русская литература охватывает творчество писателей XIX-XX вв. Зарубежная литература начинается античным периодом, после чего дается обзор литературных процессов тех или иных эпох и анализируются основные произведения. Курс литературы подготовительного отделения знакомит с основными процессами литературного творчества, развивает умение мыслить и анализировать, дает навыки самостоятельной научной работы для будущего.

В процессе учебы составляются рефераты, курсовые работы и пишутся сочинения.